

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΧΟΥΜΕ ...ΚΙ ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΤΑΓΗ!

(Μνήμη Πολυτεχνείου '73)

Η γιορτή αφιερώνεται στον αγώνα των φοιτητών να υπερασπίσουν την ελευθερία, στους ποιητές που δεν σωμαίνουν, στον Θάνο Ανεστόπουλο που υπήρξε ένας από αυτούς. Πρώτα από όλα στους μαθητές που μου διδάσκουν κάθε μέρα το φως.

Νοέμβρης 2016, Γιώτα Βόνη

Ακούγονται λέξεις, σίχοι, φράσεις από τους Ρ. Κίπλιγγκ, Κάφκα, Όργουελ, Μπ. Μπρεχτ, Ο. Ελύτη, Γ. Ρίτσο, Ν. Βρεττάκο, Κ. Δημουλά, Θ. Ανεστόπουλο, Λ. Παπιά, Ό. Μαρκοπούλου, Δ. Ραβανή- Ρέντη, Γ. Σαράντη, Μ. Αναγνωστάκη, Ε. Φακίνου.

Σκηνή 1 (Εισαγωγή):

Περιστερί: Αρχίζω με την Ελευθερία.
Και μ' αυτή σκοπεύω να τελειώσω...

Παιδί: Ένα κλουβί βγήκε προς αναζήτηση πουλιού...

(Ένα παιδί κρατάει ένα κλουβί και κυνηγάει ένα άλλο παιδί. Το παιδί-πουλί είναι ντυμένο με τζιν παντελόνι και λευκό πουκάμισο. Φοράει στα γυαλιά του ενσωματωμένη κατασκευή-περιστερί. Κάνουν έναν κύκλο πάνω στη σκηνή. Φεύγουν.)

Σκηνή 2:

(Ένα ένα τα παιδιά βγαίνουν στη σκηνή λέγοντας λέξεις - φράσεις. Πηγαίνουν στην αντίστοιχη θέση τους.)

- Δημοκρατία
- Διαφύλαξέ την

- Δικτατορία
- Αντιμετώπισέ την

- Παιδεία
- Ανέλαβε δράση

- Αντίσταση
- Πάρε ρίσκα

- Υπόσχεση
- Τήρησέ την

- Εξέγερση
- Δίχως φόβο

- Ειρήνη
- Την αξίζεις

- Επανάσταση
- Τραγούδησέ την

- Δικαιοσύνη
- Επέλεξέ την

- Δικαίωμα
- Διεκδίκησέ το

- Θυσία
- Νιώσε την

- Αγώνας
- Συνέχισέ τον

- Ζωή
- Πάλεψε γι' αυτήν

- Ελευθερία
- Ζήσε την

(Τέσσερα παιδιά κάθονται πίσω από τα κάγκελα. Κοιτάνε προς την οθόνη.)

🎧* Προβολή video

Η Γαλέρα – Θάνος Ανεστόπουλος

<https://youtu.be/TqJ5mJy9-mQ>

(Τα παιδιά σηκώνονται. Προχωράνε και στέκονται όρθια μπροστά από τα κάγκελα σε ημικύκλιο.)

Νίκος Λ.: Αυτό το βίντεο, ρε παιδιά, δεν δείχνει στιγμιότυπα από την εξέγερση στο πολυτεχνείο!

Γιώργος: Ε, και ποιος θα το καταλάβει;

Σάρα: Αφού τίποτα δεν έχει αλλάξει.

Παρόμοιες είναι οι εικόνες.

Γιώργος: ...ολόιδιες τις λες!

Η ιστορία, φίλοι μου, διηγείται εκείνα που σύμφωνα με την ανθρώπινη φύση πρόκειται να ξανασυμβούν ίδια ή παραπλήσια.

(Κουνάνε οι υπόλοιποι το κεφάλι τους κοροϊδευτικά)

Γιώργος: Ο Θουκυδίδης το είπε όχι εγώ (με ύφος απολογητικό).

Πέτρος: Θέλεις να πεις ότι αυτό το βίντεο που μόλις είδαμε γυρίστηκε σε περίοδο δημοκρατίας;

Γιώργος: Ναι. Μα που ζεις;

Πέτρος: Δεν είναι δυνατόν!!!

Γιώργος: Είναι. Δικτατορία είχαμε για επτά χρόνια από το 1967 μέχρι το 1974.

Δικτατορία έχουμε και σήμερα.

Νίκος και Πέτρος: Τι λες; Δημοκρατία έχουμε! (δυνατά)

Σάρα: Δεν έχεις το δικαίωμα να εκφράσεις ελεύθερα τη γνώμη σου; Δεν έχεις το δικαίωμα να ψηφίσεις και να εκλέξεις όποιον θέλεις; Άρα έχουμε δημοκρατία!

Γιώργος: Σήμερα μόνο οι ηλίθιοι κάνουν δικτατορίες με τανκς, από τη στιγμή που υπάρχει η τηλεόραση.

Νίκος και Πέτρος: *(κουνάνε το κεφάλι τους δεξιά αριστερά δείχνοντας την άρνησή τους)* Δημοκρατία έχουμε!

Γιώργος: Δημοκρατία έχουμε (αποφασιστικά) κι αυτό είναι ...διαταγή (με στόμφο)!

(Κάθονται. Ανεβαίνουν ένας ένας και οι υπόλοιποι μαθητές στη σκηνή.)

🎧* Θάνος Μικρούτσικος – Δικτατορία

Απ' τη δικτατορία του προφανούς
ως τη δικτατορία του αφανούς
περάσανε τριάντα χρόνια
Απρίλης του εξήντα επτά
και τα παντζούρια της κλειστά
έχει η Ελλάδα

Απρίλης του ενενήντα επτά
τι κι αν παντζούρια ανοιχτά
κανένας έξω δεν κοιτάει
μέσα απ' την τηλεόραση
ο Έλλην προχωράει

Και χάι Χίτλερ και τιβί

πατρίδα τζάμι μου είσαι εσύ
ό,τι μου πεις εσύ
και μόνο εσύ θα κάνω
είμαι μονάχος, μόνος μου
θέλω μαζί σου να πεθάνω

Και χάι Χίτλερ και τιβί
κάνε στο τζάμι μια πληγή
βάλε το χέρι σου και βγάλ' τους
τους μεγιστάνες τους παράνομους

(Οι μαθητές κολλάνε τα πανό που έχουνε φτιάξει στους τοίχους και στα κάγκελα. Το τεράστιο πανό στο κέντρο της σκηνής γράφει: Δημοκρατία έχουμε και αυτό είναι διαταγή.)

Σκηνή 3:

Αλεξάνδρα: Η ιστορία είναι φως της αλήθειας
Φως, φως, φως... (ηχώ)
Αλεξάνδρα: Μάρτυρας του χρόνου
Μάρτυρας, μάρτυρας... (ηχώ)
Αλεξάνδρα: Δάσκαλος της ζωής
Δάσκαλος, δάσκαλος... (ηχώ)

(Ο σκηνοθέτης πηγαίνει πέρα δώθε στη σκηνή προβληματισμένος και σκεπτικός. Οι υπόλοιποι κάτι σχεδιάζουν σκυμμένοι πάνω σε ένα χαρτί)

Νίκος: Τι κάνετε;

Γιώργος: Δε βλέπεις; Ετοιμάζουμε τη γιορτή για το Πολυτεχνείο, εδώ και ώρα!

N.N.: Σας έχω βρει ένα ποίημα του Μπρεχτ πολύ ψαγμένο (ενθουσιασμένος), Εγκώμιο στη Διαλεχτική (γυρίζει προς το κοινό και σοβαρός με στόμφο απαγγέλει).

Το άδικο προχωράει σήμερα με βήμα όλο σιγουριά.
Οι καταπιεστές προετοιμάζονται για δεκάδες χιλιάδες χρόνια.
Η βία εξασφαλίζει: Όπως ακριβώς είναι, έτσι θα μείνει.
Καμιά φωνή δεν αντηχεί έξω από τη φωνή των κυρίαρχων
και στις αγορές λέει η εκμετάλλευση αδιάντροπα: Τώρα
εγώ πρώτη ξεκινάω.
Μα κι από τους καταπιεσμένους λένε τώρα πολλοί:
Αυτό που θέλουμε, ποτέ δεν πρόκειται να γίνει.
Όποιος ακόμα ζει, δε λέει: Ποτέ!
Το σίγουρο δεν είναι σίγουρο.
Όπως ακριβώς είναι, έτσι δεν μένει.
Όταν πουν ό,τι είχανε οι κυρίαρχοι να πούνε
θα μιλήσουνε οι κυριαρχούμενοι.
Ποιος τολμάει να πει: Ποτέ;
Ποιος φταίει, σαν η καταπίεση παραμένει; Εμείς.
Ποιος θα φταίει σαν η καταπίεση συντριβεί; Εμείς πάλι.
Όποιος γονατισμένος είναι, όρθιος να σηκωθεί!

Όποιος χαμένος είναι, να παλέψει!
Όποιος την κατάστασή του έχει αναγνωρίσει, πώς να εμποδιστεί;
Γιατί οι νικημένοι του σήμερα είναι οι νικητές του αύριο
Και το Ποτέ γίνεται: Σήμερα ακόμα!

(Όλοι χειροκροτάνε. Τους διακόπτει ο σκηνοθέτης.)

Γιώργος: Όχι. Όχι. Ο απλός άνθρωπος δεν μπορεί να συλλάβει έννοιες και γεγονότα όπως φασισμός, χούντα *(κοιτάζονται τα υπόλοιπα παιδιά μεταξύ τους με απορία)*, εισβολή, επιβολή *(δείχνουν να αναρωτιούνται)*, βασανιστήρια, συλλήψεις χωρίς δίκη, λογοκρισία του Τύπου.

Σάρα: Να εκθέσουμε τα γεγονότα μέσα από μια ιστορία που θα μπορούσε να γίνει κατανοητή από τους περισσότερους.

Πέτρος: Ναι! Ναι! Να καταλάβουν τα μικρά παιδιά τι σημαίνει ο φασισμός.

(δείχνουν όλοι σκεπτικοί)

Νίκος: Να ανεβάσουμε τον Αρπατίλαο του Τριβιζά.

Όλοι: Μμμμ... *(κουνάνε δηλώνοντας ότι διαφωνούν το κεφάλι)*

Ν.Λ.: Τα γενέθλια της Ζωρζ Σαρή!

Όλοι: Μμμμμ... *(πάλι κουνάνε διαφωνώντας το κεφάλι. Ξαφνικά κοιτάζονται. Σιωπή. Κουνούν συνωμοτικά το κεφάλι. Αναφωνούν)*

Όλοι: Ντενεκεδούπολη!!!!

Αλεξάνδρα: Λοιπόν παιδιά, θα σας πω μια ιστορία... Μια φορά κι ένα καιρό ήμουν εγώ ο ήλιος *(κάνει νεύμα με το χέρι της να της φέρουν τον ήλιο)*

Ο ήλιος της Ντενεκεδούπολης! Εκεί έμεναν ο Σαρδέλας, η Μηλίτσα, ο Βουτυρένιος, ο Οκέι Μπαμπάμ και ο Σοφός *(Σηκώνονται στο κέντρο της σκηνής ένα ένα τα ντενεκεδάκια. Ο Σαρδέλας κολλάει το μουστάκι του, η Μηλίτσα φοράει τον κόκκινο φιόγκο της, ο Βουτυρένιος φτιάχνει το τσουλούφι στα μαλλιά του, ο Σοφός φοράει τα γυαλιά του και ο Οκέι Μπαμπάμ κάνει με τα χέρια του μια κίνηση σαν να κρατάει όπλα)*

Αλεξάνδρα: Όλοι ζούσαν ήρεμα και αρμονικά στην Ντενεκεδούπολη.

Όμως μια μέρα εμφανίστηκε ο Λαδένιος *(Οοοο, λένε όλοι.*

Σηκώνεται ο Λαδένιος. Φοράει ένα κόκκινο γάντι) και αποφάσισε να τους κυβερνήσει.

Λαδένιος: Χρειάζεστε έναν αρχηγό!

Μηλίτσα Ποιος το είπε;

Λαδένιος: Φαίνεται πως δεν με καταλάβατε καλά. Αποφάσισα να σας κυβερνήσω και θα το κάνω.

Σαρδελας: Μα γιατί;

Λαδένιος: Θα περάσουμε πολύ ωραία, θα δείτε. Εγώ θα σας διατάζω κι εσείς θα με υπακούτε.

Μηλίτσα: Ξέρετε, να... σήμερα είναι η γιορτή του Πολυτεχνείου και όλοι δουλεύουμε γι' αυτήν.

Λαδένιος: Μπα! Αυτή η γιορτή καταργείται!

Βουτυρένιος: Αδυνατον! Όλα είναι έτοιμα!

Μηλίτσα: Τα ποιήματα!

Οκέι: Τα σκετς!

Σαρδέλας: Οι παρελάσεις!

Σοφός: Τα σημαιάκια!

Όλοι: Όλα!

Λαδένιος: Είπα καταργείται! Δεν θέλω αντιρρήσεις!

απαγορεύονται οι αυριανές μέρες

απαγορεύεται η νοσταλγία

απαγορεύεται η ηλικία κάτω των 18

απαγορεύονται οι απροσχεδίαστοι έρωτες

απαγορεύεται η διαιώνιση του είδους

απαγορεύονται τα μακρόσυρτα τραγούδια

απαγορεύονται τα όνειρα δίχως τέλος

απαγορεύονται τα ανοιχτά παράθυρα

απαγορεύονται τα τέλεια δειλινά

απαγορεύονται τα καλαίσθητα εξώφυλλα

απαγορεύονται τα πεσμένα κίτρινα φύλλα

απαγορεύονται οι αγαπημένες σκέψεις

απαγορεύονται οι βαθιές ανάσες

Λαδένιος *(κάνει έναν μορφασμό σα να του κόβεται η ανάσα)*

και επιτρέπεται να παρελαύνω πρώτος εγώ...

Εμπρος μαρς! Ένα, δυο, ένα, δυο...

(Παρελαύνει. Τον ακολουθούν τα ντενεκεδάκια. Ακούγεται ήχος από κρουστά. Κάνουν και οι υπόλοιποι ότι παρελαύνουν. Κάθονται.)

Γιώργος *(σηκώνεται όρθιος)*: Τώρα νομίζω ότι κατάλαβαν όλοι τι θα πει Δικτατορία: Απόλυτη εξουσία ενός ηγέτη!

Σπύρος: Ναι, αλλά να μάθουμε και τι έγινε στο Πολυτεχνείο.

– Νααααι! *(όλοι μαζί)* Να μάθουμε, να μάθουμε!

Σπύρος: Χμ! Για δείτε αυτό! *(προβολή βίντεο)*

🎧* (Animation για το Πολυτεχνείο: "12.410 και 1 τριαντάφυλλα"
/ Ιορδάνης Ανανιάδης)
<https://youtu.be/VyqJrtRn44k>

Σκηνή 4:

Γιώργος : Εξαιρετικά! Εξαιρετικά! (χειροκροτάει)
Το χθες είναι παραπλήσιο με το σήμερα.
Είναι η βαρβαρότητα.
Τη βλέπω νά 'ρχεται μεταμφιεσμένη, κάτω από άνομες συμμαχίες
και προσυμφωνημένες υποδουλώσεις.
Πρόκειται για μεθοδευμένη καθυπόταξη του ανθρώπου.
Για τον πλήρη εξευτελισμό του.
Για την ατίμωσή του.
Είναι οι δημοκρατικοί θεσμοί, που όλα δείχνουν ότι δεν θ'
αντέξουν για πολύ.
Είναι η ποιότητα, που γι' αυτή δεν δίνει κανείς πεντάρα.
Είναι η οντότητα του ατόμου, που βαίνει προς την ολική της
έκλειψη.
Είναι η ανεξαρτησία των μικρών λαών, που έχει καταντήσει ήδη
ένα γράμμα νεκρό. Είναι η αμάθεια και το σκότος.
Εκείνοι βλέπουν το τίποτα.
Που βρίσκεται η αλήθεια,
θα φανεί μια μέρα,
όταν δεν θα 'μαστε πια εδώ.
Θα είναι, όμως, εάν αξίζει, το έργο κάποιου απ' όλους εμάς.
Και αυτό θα σώσει την τιμή όλων μας -και της εποχής μας.»

Σάμι: Αν μπορείς κάθε λεπτό σου να 'ναι μια δημιουργία
και ποτέ σου να μην μένεις με τα χέρια σταυρωμένα,
αν η πίστη στην ψυχή σου μπρος σε τίποτα δεν σβήνει,
αν μιλώντας με τα πλήθη τη συνείδηση δεν χάνεις

(Στέκεται όρθιος πίσω από τα κάγκελα)

Αλέξανδρος: Αν ο άνθρωπος είχε συνείδηση της δύναμής του...

🎧* **Συνείδηση - Γιώτα Βόνη** (χορωδία)
<https://youtu.be/koy1LVKw0dE>

Σε είδα μian αυγή σκεπτική
Να μιλάς με μian υποκρισία
Λόγια που στοίχισαν με τη σωπή
Χαμένο αγώνα για ελευθερία.

Σε ένιωσα μια νύχτα να περνάς
να μιλάς για τη ζωή σαν Ερινύα
φυλούσες το μαχαίρι μες στη ματιά
που το κάρφωσες με βία στην κοινωνία.

Τρέμει ο φτωχός μου ο λογισμός
πόσο η ζωή μου θα κοστίσει
για των άλλων τα λάθη ο καιρός

τριάκοντα αργύρια είχε ζητήσει.

Παλιάτσος ήμουν κι έγινα ληστής
χωρίς δουλεία σε πείνα αντοχής
για ένα ξεροκόμματο ηθικής
μου πούλησαν μια θέση περιωπής.

Σκηνή 5:

Κατερίνα: Σήμερα δεν είναι γιορτή των νεκρών
Δεν είναι μνημόσυνο
Είναι γιορτή της ζωής
Οι νεκροί του Πολυτεχνείου
Δεν επεδίωκαν να πεθάνουν, ή να γίνουν ήρωες
Αγαπούσαν τη ζωή στη μέγιστη έκφρασή της, την ελευθερία.

Μελίνα: Οι παλιοί μας σύντροφοι
Δεν πέθαναν,
Αλλά κατοικούν τώρα
Στο βάθος των δρόμων
Όποιον κι αν πάρεις
Θα τους συναντήσεις.

Στέλλα: Θα μείνουν όσοι χρειάζονται και περισσότεροι. Θα μείνουν
και δεν θα σταυρώσουν τα χέρια.

Βασιλένια: Η ελευθερία περισσότερο από δικαίωμα είναι καθήκον.

*(Λίγο πιο κει ένα αγόρι τυλίγει ένα κορίτσι με μια καρό
κουβέρτα.)*

Αγόρι: Κρυώνεις ψυχή μου;

Κορίτσι:
Έπαθα
Έπαθες
Έπαθε
Επάθαμε
Επάθατε
Έπαθαν

Πέτρος: Από τους νεκρούς μας θέλουμε ήλιο...

(Ένα παιδί δίνει ένα βιβλίο σε ένα άλλο που κάθεται σκυφτό)

Γιώργος: Πεινασμένε, άρπαξε το βιβλίο,
είναι τ' όπλο σου.

Κάποτε θα 'ρθουν να σου πουν... *(τραγουδούν)*

Δ.: Υποταγή
Α.: Να υποτάξω το πνεύμα;
Την καρδιά?
Κ.: Αυτά τα χέρια υπερασπίζουν τα καρφιά
που τρύπησαν τα χέρια σου.
Α.: Υποταγή σε ότι ονειρεύτηκα;
Σε όσες πληγές γέμισα.
Σε όσους σπασμούς με κέρασε η απόγνωση.
Λ.: Υποταγή (σηκώνεται όρθια)
Και δεν αφήνομαι πια σε ψεύτικη ώρα ευτυχίας.
Αυτή
Τσακίζει
Τσαλακώνει
Βολεύει
Α.: Υποταγή στη νύχτα
Που έρχεται
Για να μείνει.
Υποταγή στο παιδί και στο τανκς
που το χτυπάει.
Όλοι: Υποταγή!
(στέκονται στα γόνατα)

🕯*Κάποτε θα ρθουν να σου πουν - Σιδηρόπουλος
<https://youtu.be/xy1BlhKLL-w>

Κάποτε θα 'ρθουν να σου πουν
Πως σε πιστεύουν, σ' αγαπούν
Και πώς σε θένε
Έχε το νου σου στο παιδί
Κλείσε την πόρτα με κλειδί
Ψέματα λένε
Κάποτε θα 'ρθουν γνωστικοί
Λογάδες και γραμματικοί
Για να σε πείσουν
Έχε τα νου σου στο παιδί
Κλείσε την πόρτα με κλειδί
Θα σε πουλήσουν
Και όταν θα 'ρθουν οι καιροί
Που θα 'χει σβήσει το κερί
Στην καταιγίδα
Υπερασπίσου το παιδί
Γιατί αν γλιτώσει το παιδί
Υπάρχει ελπίδα

Σκηνή 6:

Δ: Ωραία παιδιά, με τα μεγάλα μάτια σαν εκκλησίες χωρίς
στασίδια.
Ωραία παιδιά, δικά μας, με τη μεγάλη θλίψη των αντρείων,
Αψήφιστοι, όρθιοι στα προπύλαια, στον πέτρινο αέρα
Έτοιμο χέρι, έτοιμο μάτι, -πως μεγαλώνει
το μπόι, το βήμα και η παλάμη του ανθρώπου;

Σ: 17 Νοεμβρίου

Βαριά σιωπή, διάτρητη από τους πυροβολισμούς,
πικρή πολιτεία
αίμα, φωτιά, η πεσμένη πόρτα, ο καπνός, το ξύδι-
ποιος θα πει: περιμένω απ' το μέσα μαύρο;
Μικροί σχοινοβάτες με τα μεγάλα παπούτσια
μ' έναν επίδεσμο φωτιά στο κούτελο
κόκκινο σύρμα, κόκκινο πουλί,
και το μοναχικό σκυλί στ' αποκλεισμένα προάστια
ενώ χαράζει η χλωμότερη μέρα πίσω
απ' τα καπνισμένα αγάλματα
κι ακούγεται ακόμη η τελευταία κραυγή διαλυμένη
στις λεωφόρους
Πάνω απ' τα τανκς, μέσα στους σκόρπιους
πυροβολισμούς
πώς μπορείτε λοιπόν να κοιμάστε;

Δ: Απόψε στου χρόνου το αλώνι πάλεψαν το σίδερο και η καρδιά...
(παλευουν δυο παιδιά με την εικόνα στο στήθος του τανκς και
της καρδιάς)

Πάλεψαν ώρες πολλές, πολλές! Κι έφτασε η νύχτα κόκκινη και
κόκκινη η αυγή!

(Η καρδιά λαβώνεται πέφτει κάτω και σκεπάζεται με κόκκινο
πανί)

Κι ήρθε η άλλη μέρα κι εκεί κοντά στο απόγευμα έγινε κάτι
σπάνιο... χίλιες καρδιές πετάξανε απάνω από την πόλη, σα μικρά
πουλιά και κάθισαν σημαίες στα μπαλκόνια...
(δυο παιδιά κρεμάνε σημαιούλες στα κάγκελα. Σηκώνονται όλοι.)

🌟* Μπλε χειμώνας - Διάφανα κρίνα (χορωδία)

Μονάχα έχουν περάσει χίλια χρόνια,
κι εγώ συνήθως πέθαινα από αγάπη,
μέχρι που ήρθε αυτός ο μπλε χειμώνας
ν' ανάψει αυτά που έσβησε ο αιώνας.

Μετρήθηκα στις ώρες του τυφώνα,
στις ώρες που η καρδιά ξερνούσε στάχτη,
ακίνητος στη δίνη του κυκλώνα,
ν' ακούω μονάχα να μου λένε "πόνα"!

Δε θα συγκρίνω φως με το σκοτάδι,
ούτε λευκό αμνό με λύκο μαύρο.
Δε θα με θρέψει άλλο μάνας χάδι,
ας κλείσει της ψυχής μου το πηγάδι!

Μονάχα έχουν περάσει χίλια χρόνια...

Μονάχα έχουν περάσει χίλια χρόνια...

Μονάχα έχουν περάσει χίλια χρόνια...

Σκηνή 7:

A: Μεταξύ των φονευθέντων
Βεβαίως,
Είχε βεβαρημένο παρελθόν ο Διομήδης.
Πέντε χρονών στους ώμους του πατέρα του
Φώναζε για λευτεριά στην Κύπρο,
Δέκα χρονών, ξυπόλυτος,
Με μια φέτα ψωμί στην τσέπη,
Βάδιζε στην πορεία ειρήνης,
Στα δώδεκα ζητούσε δημοκρατία.
Στα δεκαεπτά
Μ' ένα πλακάτ στο χέρι:
Όλοι: Ψωμί – Παιδεία – Ελευθερία.

A: Τρεις νύχτες καίγανε οι φωτιές
Την τελευταία ακούστηκαν καμπάνες
Κάπου αλλού θα παίζεται η ζωή μας σκέφτηκα
Και τότε τον είδα
Λαμπαδιασμένο απ' τις ζητωκραυγές
Να τρέχει προς τον θάνατο
Αλέξανδρε του φώναξα (όλοι ψάχνουν με το βλέμμα τους)
Αλέξανδρε
Κι ύστερα πιο σπαραχτικά Αλέξανδρεεεε, (κοιτάνε αριστερά
δεξιά. Σηκώνονται σταδιακά)
Πάλι και πάλι
Καθώς έσκυψα να τον σηκώσω από την άσφαλο δε βρήκα παρά
στάχτη
Σ' όλους τους δρόμους
Οι στρατιώτες πυροβολούσαν τον φόβο τους.

🕯* **Τελευταίος σταθμός - Διάφανα κρίνα** (χορωδία)

<https://youtu.be/XiXWXKXtPmU>

Σβήνει το φως
Από τα μάτια μου
Κι όλα όσα έζησα
Μπρος μου περνάνε
Στέκομαι εδώ
στον τελευταίο σταθμό
με όλα όσα αγάπησα
και πήγαν χαμένα.

(Καθώς ακούγονται οι δυο πρώτοι στίχοι, οι πίσω κλείνουν με τα χέρια τους τα μάτια των παιδιών μπροστά τους. Χαμηλώνουν τα φώτα. Σηκώνονται και ανάβουν τα κεριά ένα ένα τα παιδιά πίσω από τα κάγκελα. Χαμηλόφωνα όλοι τραγουδούν.)

Δεν κόβεται στα δυο η ζωή
είναι ήλιος και βροχή μαζί.

(ανάβουν τα φώτα)

Π.: Σταματήσαμε την πορεία να θάψουμε ένα νεκρό. Βάλαμε κι ένα σταυρό. Υστερα κι άλλον. Και πιο πέρα. Και παρακάτω. Κι άλλο σταυρό. Έτσι μας είπαν, θα βρούνε το δρόμο εκείνοι που έρχονται.

(σηκώνονται)

🕯️* Βάλτε να πιούμε - Διάφανα κρίνα (χορωδία)

Τα περασμένα σβήσανε, το τώρα δε θα μείνει.
Τροφή των χοίρων έγιναν και οι πιο λευκοί μας κρίνοι.
Μα τάχα πρέπει τους νεκρούς αιώνια να θρηνούμε;

Πες μας που πάει ο άνθρωπος τον κόσμο σαν αφήνει;
Πες μας που πάει ο άνεμος, που πάει η φωτιά σαν σβήνει;
Σκιές ονείρων είμαστε, σύννεφα που περνούμε.

Στο ξέχειλο ποτήρι μας είναι όλα εκεί γραμμένα.
Καπνοί `ναι τα μελλούμενα κι αφρός τα περασμένα.
Καπνός κι αφρός το γέλιο μας κι εμείς που τραγουδούμε.

Εγώ: Άκουσε άκουσε...
Στο χρωστώ αυτό.

(Σηκώνουν το ένα χέρι και το ακουμπούν στον ώμο του άλλου.
Σχηματισμός)

Πες μας που πάει ο άνθρωπος τον κόσμο σαν αφήνει;
Πες μας που πάει ο άνεμος, που πάει η φωτιά σαν σβήνει;
Σκιές ονείρων είμαστε, σύννεφα που περνούμε.

Σκιές ονείρων είμαστε, σύννεφα που περνούμε.

Σκηνή 8:

Κ.: Χριστέ μου να μη σωπάσεις
Γιατί χρόνια και χρόνια σ' αυτό τον τόπο είναι στη μοίρα του
ν' ακούει αυτό το τραύλισμα που δεν προφταίνει να γίνει φωνή
που δεν προφταίνει να γίνει φθόγγος και μουσική αναστάσιμη.
Γιατι χρόνια και χρόνια στην κρίσιμη στιγμή τα δολερά χέρια
των τυρράνων υπογράφουν το διάταγμα της σιγής σου.

Η.: Όχι, σε όλα που μου δένουν κόμπο την αλήθεια
τα `χω γραμμένα τα παλιά και νέα παραμύθια.
Όχι, σε όλα που με ζωγραφίζουν παύλα τελεία
Όχι, σε όλα που κουρέλια κάνουν τα όνειρά μου
τα `χω γραμμένα κι έχω φτιάξει τον κρυφό έρωτά μου.

(Σηκώνονται. Γυρίζουν την πλάτη στο κοινό. Χαμηλώνουν τα φώτα)

🕯️* Γυρίσω τις πλάτες μου στο μέλλον - Κατσιμίχα (χορωδία)

Γυρίσω τις πλάτες μου στο μέλλον
στο μέλλον που φτιάχνετε όπως θέλετε

αφού η ιστορία σας ανήκει
σαρώστε το λοιπόν αν επιμένετε

Στ' αυτιά μου δε χωράνε υποσχέσεις
το έργο το 'χω δει μη με τρελαίνετε
το πλοίο των ονείρων μου με πάει
σε κόσμους που εσείς δεν τους αντέχετε

Μένω μονάχος στο παρόν μου
να σώσω οτιδήποτε αν σώζεται
κι ας έχω τις συνέπειες του νόμου
συνένοχο στο φόνο δε θα μ' έχετε

Γυρίζω τις πλάτες μου στο μέλλον
το κόλπο είναι στημένο και στα μέτρα σας
ξεγράψτε με απ' τα κατάστιχά σας
στον κόπο σας δεν μπαίνω και στα έργα σας

Μένω μονάχος στο παρόν μου
να σώσω οτιδήποτε αν σώζεται
κι ας έχω τις συνέπειες του νόμου
συνένοχο στο φόνο δε θα μ' έχετε

Ι.: Αν μπορούσαμε να γίνουμε ελεύθεροι. Τι πρέπει λοιπόν να κάνουμε; Πρέπει ν' αρχίσουμε να δουλεύουμε μέρα νύχτα με όλη τη δύναμη της ψυχής και του σώματός μας, για να αποτινάξουμε την ανθρωπινή τυρανία. Αυτό είναι το μήνυμα που θέλω να σας δώσω. Επανάσταση!

Μ.: Επανάσταση! Δεν γνωρίζω πότε ακριβώς θα ξεσπάσει αυτή η επανάσταση. Μπορεί να γίνει σε μια βδομάδα, μπορεί σε εκατό χρόνια... όμως το ξέρω με βεβαιότητα ότι αργά ή γρήγορα το δίκαιο θα επικρατήσει.

Πιστέψτε σ' αυτή την ιδέα για όλη την υπόλοιπη ζωή σας. Και κυρίως μεταδώστε αυτό το μήνυμα σ' αυτούς που θα έρθουν ύστερα από σας. Έτσι ώστε οι μελλοντικές γενιές να συνεχίσουν τον αγώνα ως την τελική επικράτηση.

Α.: Τι μας νοιάζει τι θα συμβεί στο μέλλον, αφού θα έχουμε πεθάνει.

Εφόσον η επανάσταση θα ξεσπάσει έτσι κι αλλιώς, τι σημασία έχει αν δουλέψουμε γι' αυτήν ή όχι.

Ε.: Θα υπάρχει ψωμί μετά την επανάσταση; (πλησιάζει τα δάχτυλα στο στόμα)

Α.: Θα μπορώ να φορώ μεταξωτές κορδέλες; (φέρει μπροστά τα μαλλιά της με χάρη)

Ερ.: Δεν καταλαβαίνεις ότι η ελευθερία έχει μεγαλύτερη αξία από τις κορδέλες¹; (αγανακτισμένος)

Αγόρια Ε1: Ποιοί είστε εσείς που μιλάτε για ελευθερία...

Κορίτσια: Ποιοι είστε εσείς που για ελευθερία ρωτάτε...

Αγόρια Ε2: Ποιοι είστε εσείς που ζητάτε Ελευθερία;
(κοιτάνε το κοινό)

¹ απόσπασμα από την φάρμα των ζώων του Οργουελ.

❖* Ο Τιμονιέρης – Αλκίνοος (χορωδία)

Μην λες πολλά, μη θες πολλά, μην κάνεις το δικό σου.
Μην πας ψηλά, μη θες πολλά, μείνε στο μερτικό σου.
Μείνε στο μαύρο σου κενό, στη γκρίζα σου την πόλη.
Μην έχεις μνήμη, μη ρωτάς, κάνε όπως κάνουν όλοι.

(Η χορωδία τραγουδάει τους στίχους 2 φορές. Δυο παιδιά στέκονται πάνω στη σκηνή και κρατάνε με σκοινιά δυο άλλα σαν μαριονέτες τα οποία στέκονται κάτω. Πλησιάζουν με κινήσεις μαριονέτας από την άκρη της σκηνής προς το κέντρο της και πάλι πίσω. Οι υπόλοιποι, καθώς τραγουδούν, κάνουν με τα χέρια τους αντίστοιχα κινήσεις μαριονέτας)

Σκηνή 9:

Μ.: Στο παιδί μου δεν άρεσαν ποτέ τα παραμύθια.

Και του μιλούσανε για Δράκους και για το πιστό σκυλί
Για τα ταξίδια της Πεντάμορφης και για τον άγριο λύκο

Μα στο παιδί μου δεν άρεσαν ποτέ τα παραμύθια

Τώρα, τα βράδια, κάθομαι και του μιλώ
Λέω το σκύλο σκύλο, το λύκο λύκο, το σκοτάδι σκοτάδι,
Του δείχνω με το χέρι τους κακούς, του μαθαίνω
Ονόματα σαν προσευχές, του τραγουδώ τους νεκρούς μας.

Α, φτάνει πια! Πρέπει να λέμε την αλήθεια στα παιδιά.

Ν.Ν.: Μάτια κλειδωμένα

Χέρια παγωμένα κείτεται –δεκαοκτώ χρονώ ήτανε δεν ήτανε– για να έχω
εγώ πουλιά – φτερά στα χέρια μου, και συ στο σπιτάκι σου, μια
γλάστρα με βασιλικό στο πεζουλάκι και τα παιδιά μας ξένοιαστα να
χτίζουμε το μέλλον. Η μάνα του τον περιμένει και δεν έρχεται, η
άνοιξη του παίζει και δεν την ξερει πια. Στις φλέβες του αίμα
σταματημένο και πικρό, γυαλί σπασμένο ο κόσμος, σωριασμένο πάνω του.
Για να έχω εγώ τον άσπρο μου ύπνο και συ γαρίφαλο χαμόγελο στο στόμα
σου, για να έχουν τα παιδιά μας το δικό τους ήλιο...

Σκηνή 10:

Σ.: Κόκκινα γαρίφαλα

Ιερής ελευθερίας

Δοξαστικός Νοέμβρης

όπου πατρίδα Πνεύμα και Τραγούδι

Αίμα και Ήλιος Ευλογημένος καρπός Δικαιοσύνης

Β.: Στα παλικάρια που πέσαν στην άνιση την πάλη
Δόξα τους πρέπει και τιμή μες σε χιλιάδες χρόνια
Μα και σε σας που ζήσατε, για να χαρείτε πάλι
Ολάκερη την λευτεριά την πάμφωτη κι αιώνια!

Δ.: Η Μνήμη κύριο όνομα των θλίψεων,
Ενικού αριθμού,
Μόνον ενικού αριθμού
Και άκλιτη.
Η μνήμη, η μνήμη, η μνήμη (όλοι)...

(Ένα κορίτσι σηκώνεται και αφήνει ένα μεγάλο γαρίφαλο στα κάγκελα.)

🎥* **video animation E1 - Μικρός τύμβος**

<https://youtu.be/xo6UPJFDJto>

Γιώργος: Τι να κάνω ολομόναχος εκεί πάνω, τα πράγματα είναι πολύ μακριά στην κορυφή για να τα αγγίξεις. Να ανεβούμε μαζί. Εσύ κι εγώ κι ο διπλανός. Δεν θες ν' ανέβεις; Είσαι καλά κι εδώ κάτω; Μα πώς μπορείς να στέκεσαι εκεί πέρα και να βλέπεις γύρω σου να διαλύονται τα πάντα; Οι άνθρωποι πέφτουν σαν τις μύγες, νομίζεις πως θα τη γλιτώσεις; Εκεί που δεν υπάρχει έλεος, δεν υπάρχει έλεος για κανέναν. Μην έχεις αυταπάτες πως θα γίνει για σένα μια εξαίρεση. Το άρμα της εξουσίας είναι σαν πύραυλος διαστημικός. Καίει πολύ και το καίει γρήγορα. Όταν η καύσιμη ύλη θα τελειώσει, θα έρθουν και για σένα ...

Η.: Κύριε, ποιος ονειρεύεται ακόμα;

Δ.: Άλλαξε τον κόσμο: τό'χει ανάγκη...

Σ.: Χρειάζονται πολλά, τον κόσμο για ν' αλλάξεις:

Οργή κι επιμονή. Γνώση κι αγανάκτηση.

Γρήγορη απόφαση, στόχαση βαθιά.

Κ.: Ψυχρή υπομονή, κι ατέλειωτη καρτερία.

Κατανόηση της λεπτομέρειας και κατανόηση του συνόλου.

Μονάχα η πραγματικότητα μπορεί να μας μάθει πώς την πραγματικότητα ν' αλλάξουμε.

Π.: Άκουγε όταν μιλάς

Οι χαμένες μου λέξεις ψιθυρίζουν στ' αυτί...

Αλλαγή εποχής

τα ποιήματα είναι κραυγές εμπιστοσύνης

στον Άνθρωπο και στον Αγώνα του.

Κ.: Απόψε είναι ο καιρός για όλα λέει

Απόψε είναι η συνέχεια όλων λέει

Αύριο

Για όλο τον άνθρωπο

Για όλο το μέλλον

Όλοι: Μέρη παράξενες θαυμάσιες μέρες

Ψάχνω κουράγιο μήπως και ονειρευτώ...

🎧* **Κυρίες και κύριοι – Τουρνάς** (χορωδία)
<https://www.youtube.com/watch?v=IC6tniqMqgs>

Άγριος άνεμος
τον άγριο κόσμο χτυπάει
άγριος ο καιρός
τη μέρα στα πέλαγα πάει

Άγριο ψέμα
τον άγριο κόσμο θερίζει
άγρια η βρωμιά
το μέσα μας αργά κερδίζει

Το μέσα μας αργά κερδίζει

Κι εμείς, κυρίες και κύριοι, εμείς
τιτλούχοι κακής εποχής
δε σκάμε πολύ για την ώρα
Εμάς, κυρίες και κύριοι, εμάς
οι μύθοι κάθε χαλιμάς
τη ζωή μας γεμίζουν ακόμα

Λαμπερός κάθεσαι
στο θρόνο του μες στα ουράνια
Δίκαια κρίνονται
τ' ανθρώπινα απ' τ' άλλα κοπάδια

Άγγελοι φεύγουνε
και έρχονται και φέρνουν νέα
Θύμωσε ο Θεός,
κι οργή του ματώνει τη μέρα

Κι οργή του ματώνει τη μέρα

Κι εμείς, κυρίες και κύριοι, εμείς
τιτλούχοι κακής εποχής
δε σκάμε πολύ για την ώρα
Εμάς, κυρίες και κύριοι, εμάς
οι μύθοι κάθε χαλιμάς
τη ζωή μας γεμίζουν ακόμα

Αν πεινάς, νοιάζεσαι,
να φας, έστω κι αν θα το κλέψεις
Η τροφή της ψυχής δωρεάν είναι,
μα δεν το βλέπεις

Άγριος δικαστής τη δίκη
έχει ήδη αρχίσει
Σ' άγριους σαν κι εμάς
αγάπη γιατί να χαρίσει

Αγάπη γιατί να χαρίσει

Κι εσείς, κυρίες και κύριοι, εσείς
τιτλούχοι κακής εποχής
δε σκάτε πολύ για την ώρα
Κι εμάς, κυρίες και κύριοι, εμάς
οι μύθοι κάθε χαλιμάς
τη ζωή μας γεμίζουν ακόμα

Εμείς, οι κάτοχοι της ενοχής

Σ.: ...Τσως εκεί που κάποιος αντιστέκεται χωρίς ελπίδα, ίσως
εκεί να αρχίζει η ανθρώπινη ιστορία, που λέμε, κι η ομορφιά

του ανθρώπου ανάμεσα σε σκουριασμένα σίδερα...

Όλοι: Μέρες παράξενες θαυμάσιες μέρες
Ψάχνω κουράγιο μήπως και ονειρευτώ²... (τραγουδούν)

Κ.: Περίεργο είναι αυτό που σκέφτονται μερικοί πως οι ιδέες
σκοτώνονται.

Όλοι: Μέρες παράξενες θαυμάσιες μέρες
Ψάχνω κουράγιο μήπως και ονειρευτώ... (τραγουδούν)

Μ.: Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος
Δεν θα πάψεις ούτε στιγμή ν' αγωνίζεσαι
για την ειρήνη και για το δίκιο.
Θα βγεις στους δρόμους, θα φωνάξεις,
τα χείλια σου θα ματώσουν απ' τις φωνές
το πρόσωπό σου θα ματώσει από τις σφαίρες
μα ούτε βήμα πίσω.

Δεν έχεις καιρό
δεν έχεις καιρό για τον εαυτό σου
αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος.
θα γράψεις στον τοίχο την ημερομηνία,
τ' αρχικά του ονόματός σου και μια λέξη: Ελευθερία
σα να 'γραφες όλη την ιστορία της ζωής σου.

🎧* **Ανθρωπάκος – Τάνια Τσανακλίδου** (χορωδία)
<https://www.youtube.com/watch?v=ptZ3n0Bp2Kg>

Είμαι φτωχός κουρασμένος σκυφτός ανθρωπάκος,
των ταπεινών και των άλλων πουλιών φιλαράκος.

Για δε μ' αφήνετε ήσυχο;
Άστε με ήσυχο όλοι.
Θέλω να ζήσω ελεύθερος,
δίχως ταυτότητα πια.

Μία ζωή με κρατάν, με κουνάν μ' ένα σπάγγο.
Λόγια, σχολειά, μέρα νύχτα δουλειά και στον πάγκο.

Για δε μ' αφήνετε ήσυχο;
Άστε με ήσυχο όλοι.
Θέλω να ζήσω ελεύθερος,
δίχως ταυτότητα πια.
Όπου χαρά πρώτη-πρώτη σειρά κάποιος κλέφτης.
Κι όποιο κακό κάνει τ' αφεντικό, εγώ είμ' ο φταίχτης.

Για δε μ' αφήνετε ήσυχο;
Άστε με ήσυχο όλοι.
Θέλω να ζήσω ελεύθερος,
δίχως ταυτότητα πια.

² Active member

Σκηνή Ονειρού:

(Σηκώνεται ένα ένα παιδί και φεύγει από τη σκηνή τραγουδώντας τον ανθρωπάκο. Ένα κορίτσι μένει στο κέντρο της σκηνής καθιστό. Ένα παιδί της δίνει ένα τεράστιο λευκό μπαλόνι. Το παίρνει στα χέρια της τρυφερά. Ξαπλώνει, γέρνει το κεφάλι της πάνω του. Σηκώνεται. Κάνει έναν κύκλο στη σκηνή κρατώντας στωικά το μπαλόνι. Σταματά. Κλείνουν τα φώτα. Από τον projector προβάλλεται το πρόσωπο του Παπαδόπουλου πάνω στο μπαλόνι. Της μιλάει. Εκείνη ξαφνιάζεται.)

Π.: Απαγορεύεται η γέννα της λέξης

απαγορεύεται ο ύπνος κάτω απ τον ίσκιο των κυπαρισσιών

απαγορεύεται η βδομάδα να τελειώνει Κυριακή

απαγορεύονται τα μαντήλια να κουνιούνται στα λιμάνια

κι η καλή αντάμωση ως ευχή

απαγορεύονται οι ασυγκράτητες βροχές

απαγορεύονται οι ευγενικές λεπτομέρειες

απαγορεύεται το ανώφελο, το χάος και η αταξία

(Σκάει το μπαλόνι. Ανάβουν τα φώτα)

●* Της δικαιοσύνης ήλιε νοητέ – Θεωράκης
<https://youtu.be/nigrjP1VDeY>

(Ανεβαίνουν σιγά σιγά όλοι στη σκηνή τραγουδώντας. Κάποιοι κρατάνε πλακάτ και οι υπόλοιποι χτυπούν ρυθμικά παλαμάκια. Το κορίτσι-περιστέρι στέκει στο κέντρο.)

Τέλος

